

A FELTÁMADÁS ÚTJA.

Írta: MAKKAI SÁNDOR író, egyetemi tanár

Természetes és kívánatos, hogy az ifjúság életkora a nagyratörés ideje legyen. Ha ifjúságunknak nincs a jövőről felemelő és bátor látomása, a nemzet eltörpül s szellemileg is elnyomorodik a Jetéért vívott mindennapi, kegyetlen harcban.

Azonban a mai idők a leggyötrőbb súllyal éppen az ifjúságra nehezednek. Anyagi egzisztenciáját és szellemi képességeinek érvényesíthetőségét alig leküzdhető gátak akadályozzák. Ilyen körülmények között nem csoda, ha természetéből következő nagyratörése megroppan, ha elkedvetlenedik, vagy keserű s meddő lázongással keresi a hibát emberekben, rendszerekben, hagyományokban, múltban, tekintélyekben, egyszóval másokban, akik ezért a helyzetért felelősek.

Az Országos Magyar Protestáns Diákszövetség, Istennek hála, hadat izén ennek a gondolkozásnak és ifjúi bátorsággal nézve a jövőndőbe, hittel hirdeti: «*Van feltámadás!*»! . . .

Szívből örülök ennek a hitvallásnak. De még jobban annak, hogy protestáns ifjúságunk a feltámadást «a Munka, a Békesség és a Szeretet jegyében» reméli és óhajtja munkálni. Ez az igazán komoly és értékes nagyratörés, amely az Isten világának örök és megcsúfolhatatlan törvényei szerint mégis termi, feltétlenül, a maga gyümölcseit a magyar nemzet jobb, áldottabb jövőndőjében.

Azonban, ha valóban komolyan vesszük ezt a szép jelmondatot, akkor sem magunkat, sem nemzetünket nem szabad nagyhangú, de üres szólamokkal megcsalnunk.

Tényleges munkára, odaadó tevékenységre van szükségünk magának az ifjúságnak részéről.

Ennek lényege: életmentő önkritika, szervezettség és a nemzeti élet kérdéseivel szemben való gyakorlati állásfoglalás.

Dacára annak, hogy az önkritikáról ma annyit beszélnek, s az ifjúság már természeténél fogva kritikai hajlandóságú, én a mai ifjúságban mégis tétovázást látok. Életbevágó és alapvető kérdésekben még nincs tiszta leszámolósa. Így még nem egységes az értékelése a nemzeti öntudat szempontjából, nem evangéliumi a szociális felfogása, nem világos az életcélja és nem szilárd az életgyakorlata. Természetesen mind több ez alól az örvendetes kivétel, de ifjúságunk egészében ezek a fogatkozások még megvannak.

Legelőször a nemzeti múlt igazi mérlegét kell öntudatosan felállítani. Ennek hiánya nemcsak az ifjúság hibája, de ő segíthet magán a leghamarabb. A történelemkutatás új módszereinek felhasználásával hatoljon be az igazi, építő magyar nagyságok szellemébe, tegye magáévá életük tanítását és a magyar múlt tudományos, reális szemléletén keresztül jusson el helyes nemzeti öntudathoz. Vegye fel a harcot a magyar természet hibáival és tegye életté a magyar szellem értékeit.

A mai korszellem «gyakorlatiassága» sürgeti az ifjúságot a nagy nemzeti és társadalmi kérdésekben való gyors állásfoglalásra. Ezzel szemben nincs semmire nagyobb szükség, mint a komoly önkritikára, az alapos és becsületes elméleti tanulásra, mert igazi értékes gyakorlat nem lehetséges alapos elméleti készültség nélkül.

Az igazi nemzeti öntudat felette áll mind a vak

sovinizmus, mind a ködbevesző világpolgárság szélsőségeinek.

Az igazi nagy magyarok mind európai magyarok voltak és a mi ifjúságunk műveltségének, értékelésének is európai nívójúnak kell lennie. De ez nem jelentheti azt, hogy nemzeti szellemünk egyetlen atomját is feladjuk. Bolond katona az, aki elhányja fegyvereit, mikor harcba indul. Nemzetünk nagy pörében csak nemzeti sajátosságaink életrevalóságának, értékességének megmutatásával nyerhetünk, pedig itt nyernünk kell, mert a jövődönk forog kockán.

A társadalmi önkritika ismét megkívánja, hogy legyen egyetemes mértékünk és sajátos szempontjaink. A magyar falura, a magyar középosztályra nem lehet idegen elméleteket alkalmazni. Saját multunk, saját adottságaink szabják meg társadalmi feladatainkat. De a mértékünknek egyetemesnek kell lennie. Csak egy ilyent ismerek: az evangéliumot. Ez az isteni mérték osztály harcellenes, a nemzet egészét a testvérek lelki, kulturális és szeretetközösségének akarja és parancsolja. Ehhez kell élelcéljainkat és gyakorlatunkat alkalmaznunk, erre kell irányulnia önkritikánknak.

De az önkritika mellett a szervezethez is nagy szüksége van az ifjúságnak. Sokan lebecsülik ezt, mások mindent várnak tőle. Bizonyos, hogy a lelket semmiféle, a legragyogóbb szervezet sem pótolja. De mi lenne például az elektromos energiából, ha nem volna vezeték, gép, berendezés, mely hasznossá teszi? A szabadon eresztett elektromos energia csak rombolni képes. Ilyen a szervezetlen ifjúság is, nagyszerű energiái elpocsékolódnak, pusztulnak. A szervezet azonban soha se legyen «különítmény». Tényező, eszköz, engedelmes és öntudatos segítő legyen a keresztény magyar nemzet szolgálatában, a fentebbi

célok elérésére. Ez minden ifjúsági szervezet értékének próbaköve.

Végre feltétlenül szükséges, hogy az ifjúság az élet nagy problémáival szemben gyakorlatilag tudjon állást foglalni.

Ennek, mint említettem, egyetlen komoly alapja csak az alapos, biztos tudás lehet. Aki ismeri a kérdéseket, az nem fog elhamarkodva, felületesen, vagy éppen károsan foglalni állást velük szemben.

Van a gyakorlati állásfoglalásnak egy olyan biztos módja, amely mindig tévedhetetlenül helyes: a szeretetből fakadó szolgálat.

Az ifjúság nagy kísértése az, hogy a maga ura akar lenni. De ebben a törekvésében a legtöbb-ször, keserves öncsalással, a rossznak szolgálja lesz. Akarjon az ifjú természet hősies önmegtagadásával, szolgálva lenni és úr lesz önmaga s az élet ellenséges viszonylatai felett. De szolgának lenni csak szeretetből szükséges és értékes, szeretni pedig egyedül az Istentől kapott értékeket szabad. Ezeket kell szolgálnunk nemzetünk múltjában, jelenében, feladataiban. Így lesz a jövőendő Isten ajándékává számunkra.